

Open Brief:

Groeiende weerstand tegen de Ronde Tafel voor Verantwoorde Soja

Mei 2010

De ondergetekende organisaties verwerpen het label “verantwoord” voor soja, ontwikkeld door de Ronde Tafel voor Verantwoorde Soja (Round Table on Responsible Soy, RTRS). De pogingen van de Ronde Tafel om grootschalige, genetisch gemanipuleerde sojateelt te 'greenwashen' door het “verantwoord” te noemen, zal de problemen die veroorzaakt worden door deze industriële sojateelt enkel groter maken, in plaats van oplossingen hiervoor aan te bieden.¹

De verwachting is dat de RTRS het “verantwoord” sojabelabel zal lanceren na de RTRS conferentie in juni 2010 in Brazilië. Industriële sojateelt heeft een enorme schade aan mens en milieu toegebracht in Zuid-Amerika, waaronder habitatvernietiging, ontbossing, vernietiging van lokale voedselproductiesystemen, degradatie van bodemvruchtbaarheid, blootstelling van de lokale bevolking aan giftige pesticiden, en de gedwongen verdrijving van lokale gemeenschappen en kleinschalige teeltsystemen.²

In het Noorden heeft de grootschalige sojateelt bijgedragen aan een ongekeerde industrialisering van de voedselketen en een toenemende afhankelijkheid van geïmporteerde diervoeding. Zodoende wordt een onduurzame dierproductie gestimuleerd, met negatieve gevolgen voor de landbouw, het milieu en de gezondheid van de mensen, en wordt bijgedragen aan al even onduurzame consumptiepatronen. De intensieve productie van vlees, zuivel en eieren draagt in belangrijke mate bij tot de uitstoot van wereldwijde broeikasgassen³, terwijl agrobrandstoffen op basis van soja meer uitstoot kunnen produceren dan fossiele brandstoffen.⁴

Multinationale bedrijven maken met dit onduurzame productiesysteem langs beide kanten van de keten grote winsten.

De Ronde Tafel (RTRS) kan haar doelstellingen rond “verantwoorde” soja niet waarmaken, omdat:

1) De RTRS heeft weinig steun en is niet representatief

De RTRS beweert een “internationaal multi-stakeholder initiatief” te zijn⁵, maar in werkelijkheid wordt zij weinig tot niet ondersteund door de kleinere boeren, sociale bewegingen of maatschappelijke organisaties, noch in Zuid-Amerika, noch in Europa. De Ronde Tafel krijgt integendeel heel sterke kritiek van deze organisaties, vooral van die in de soja-producerende landen. Daarenboven hebben belangrijke spelers uit de Braziliaanse soja-industrie – Aprosoja en Abiove⁶ – de RTRS de rug toegekeerd, omwille van geschillen rond de toch al zeer zwakke ontbossingsclausule (zie punt 2).

2) De RTRS criteria schieten ernstig tekort

De RTRS beweert dat zij een “verantwoord” label creëert voor mainstream soja, maar zij baseert zich hiervoor op een volstrekt ontoereikende set van principes en criteria. Bijvoorbeeld:

* GGO's en pesticiden

De RTRS zal genetisch gemanipuleerde soja certificeren als verantwoord. De meeste soja in Zuid-Amerika is genetisch gemanipuleerd om resistent te zijn tegen het herbicide Glyphosaat (door Monsanto op de markt gebracht als RoundUp Ready Soja). Zowel ggo-soja als ggo-vrije soja worden in monoculturen geteeld, hebben beiden een destructieve impact op de biodiversiteit en lokale gemeenschappen, en gebruiken een reeks pesticiden. Maar ggo-soja heeft een grotere negatieve impact op de bio-veiligheid, vooral voor

¹ Zie ook: “Thirteen Reasons Why the Roundtable On Responsible Soy Will Not Provide Responsible or Sustainable Soya Bean Production”, GM Freeze, May 2010

² Zie onder andere: “Killing Fields: the battle to feed Europe’s factory farms”, Friends of the Earth Europe, October 2009 (documentary and briefing); “Soy and Agribusiness Expansion in Northwest Argentina - Legalized deforestation and community resistance”, Chaya et.al, 2009

³ Livestock’s long shadow, FAO, 2006

⁴ “Soy production and certification: the case of Argentinean soy-based biodiesel”, Tomei, Semino et al, 2010;

“Once-hidden EU report reveals damage from biodiesel”, Reuters, 21 April 2010

⁵ www.responsiblesoy.org

⁶ ABIOVE recently launched its own certification scheme ‘Soja Plus’. WWF and other organisations involved in the Soy Moratorium in Brazil responded by saying they had not been involved in Soja Plus, and criticised it for ‘not including zero-deforestation’ and that it does not ‘involve different sectors of society in the definition of its concepts’. The same, however, is true for the RTRS.

bodemleven en –vruchtbaarheid.⁷ Terwijl ggo-soja bij boeren wordt gepromoot als een manier om arbeidskosten te drukken, heeft het voortdurende, ongebreidelde gebruik van herbiciden (gestimuleerd door het aanwenden van herbicide-resistente gewassen), grote gevolgen voor het welzijn en de gezondheid in de gemeenschappen rond de sojavelen. Het heeft ook de komst van herbicide-resistent onkruid versneld, wat een groot probleem is voor duizenden hectaren sojavelen in de VS, Argentinië en Brazilië. Dit maakt op haar beurt dat vervolgens meer gevaarlijke pesticiden als 2,4-D (bestanddeel van Agent Orange) opnieuw worden ingezet.⁸

* **Ontbossing en soja-expansie**

De RTRS-criteria voor “verantwoorde” soja, zoals overeengekomen in mei 2009, houden geen verdere ontbossing tegen. Volgens de RTRS kan “verantwoorde” soja geteeld worden op land dat ontbost werd, zo recent als tot mei 2009. “Verantwoorde” soja kan zelfs geteeld worden op land dat in de toekomst nog ontbost wordt, zolang de producent met “wetenschappelijke bewijzen” kan aantonen dat het geen primair bos was, geen High Conservation Value Area (HCVA), en dat het geen invloed had op het land van ‘lokale mensen’ (wat niet verder gedefinieerd wordt).

Het is niet duidelijk hoe deze ontoereikende criteria zullen worden gecontroleerd en afgedwongen.⁹

3) **De Ronde Tafel geeft geen antwoord op de macro-effecten van de agro-industrie**

De RTRS geeft geen antwoord op de ontbossing, de broeikasgasuitstoot en de sociale conflicten die veroorzaakt worden door het verdwijnen van andere landbouw-activiteiten naar elders (indirecte verandering van landgebruik). Andere impacten zijn ondermeer stijgende voedselprijzen en een enorme druk op land en grondstoffen.

4) **De Ronde Tafel beweert dat zij gunstig is voor het klimaat**

De “verantwoorde” RTRS-soja beweert klimaatvoordelen te hebben, maar deze soja is voornamelijk bedoeld voor de onduurzame intensieve kippen- en veehouderijen en agrobrandstofproductie. De RTRS voerde op de VN Klimaatconferentie van 2009 te Kopenhagen samen met biotechreus Monsanto een perverse lobby om koolstofkredieten te verkrijgen voor haar industriële sojateelt. Dit leverde haar de internationale “Ziedende Zeemeermin” prijs¹⁰ op voor het slechtste klimaat-lobbywerk. Op EU niveau probeert de RTRS om geaccepteerd te worden als geldig label in het kader van de EU-richtlijn voor hernieuwbare energie, waar het hoogst bekritiseerde bijmengpercentage van 10% ‘biobrandstoffen’ in opgenomen is.¹¹

Sommige ‘pilot projects’ van de RTRS betreffen kleinschalige sojateelten, maar dit kan niet verhullen dat het gros van de “verantwoorde” RTRS-soja verbouwd zal worden op grootschalige plantages met intensief pesticidengebruik en zonder rekening te houden met de lokale bevolking of het milieu. Consumenten kunnen momenteel de omvang van de schade die veroorzaakt wordt door de industriële (RoundUp Ready) soja-teelt niet zien aangezien het ver van hun huis gebeurt. Europese supermarkten gebruiken de RTRS om de indruk te wekken dat ze verantwoord bezig zijn, terwijl ze hun ‘business as usual’ gewoon voortzetten. Iedere supermarkt die participeert in de RTRS riskeert door haar klanten hierop afgerekend te worden.

Om een antwoord te bieden op de hierboven geschetste effecten, vragen de ondergetekende organisaties echte oplossingen, die in de lijn liggen van een duurzaam voedselproductiesysteem, en die onder meer bestaan uit:

- Het uitfaseren van monocultuur productiesystemen. Daartegenover kunnen agro-ecologische systemen bevorderd worden, naast diversificatie van productie en stimulansen voor lokale productie voor lokale markten. Op die manier wordt voedselzekerheid en voedselsoevereiniteit ondersteund, zowel in de producerende als in de consumerende landen.
- Het bevorderen van eerlijke landhervorming en landrechten in de productielanden, die een einde maken aan de hoogst ongelijke landeigendom en –concentratie
- Het drastisch veranderen van productiemethoden en consumptiepatronen. Dit is een voorwaarde om

⁷ Gordon B, 2007 Manganese Nutrition of Glyphosate Resistant and Conventional Soybeans. *Better Crops* Vol Number 4, April 2007; Kremer and Means, “Glyphosate and glyphosate-resistant crop interactions with rhizosphere microorganisms”, *European Journal of Agronomy* (31, 2009)

⁸ “Who benefits from GM crops?” Friends of the Earth International, February 2008; “Impacts of Genetically Engineered Crops on Pesticide Use: The First Thirteen Years”, Charles Benbrook, November 2009

⁹ Thirteen reasons why the RTRS will not produce Responsible or Sustainable Soya Production, GM Freeze, May 2010, http://www.gmfreeze.org/uploads/13_reasons_rtrs_final.pdf

¹⁰ www.angrymermaid.org

¹¹ A special RTRS working group was formed to this aim, see www.responsiblesoy.org

een bevolking van 9 miljard mensen in 2050 te kunnen voeden op een duurzame en billijke manier.¹² Dit betekent ook dat een einde gemaakt moet worden aan de schokkende overconsumptie en verspilling van voedsel in de geïndustrialiseerde wereld.

- Het afschaffen van de intensieve productie van vlees, zuivel en eieren en het bevorderen van duurzame productiesystemen
- Een halt toeroepen aan Europa's afhankelijkheid van de import van plantaardige eiwitten, en een verandering bewerkstelligen richting minder intensieve productie op basis van o.a. gras
- Het stoppen met het verplicht bijmengen van 'biobrandstoffen' als een klimaatoplossing voor rijke landen, en in plaats daarvan het ontwikkelen van betere transportsystemen die de vraag naar energie en brandstof verminderen.

Ondertekenende organisaties (t/m 8 juni 2010)

Internationale netwerken:

European Coordination Via Campesina (ECVC)
Friends of the Earth International
Global Forest Coalition
IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements)
Movimiento Mundial por los Bosques Tropicales/ World Rainforest Movement
Red por una América Latina Libre de Transgénicos

Organisaties:

11.11.11, Flemish federation of North-South organisations, Belgium
African Biodiversity Network (ABN)
African Centre for Biosafety, South Africa
AFRICANDO Ongd, Gran Canaria
Afrika-Europa netwerk, Netherlands
Alianza Cívica Chiapas, Mexico
All Nepal Peasants' Federation (ANPFa)
AMAP, Alianza Mexicana por la Autodeterminación de los Pueblos, Mexico
Amazon Watch, United States
Amigos de la Tierra Argentina
Amigos de la Tierra España - Friends of the Earth Spain
APROMAC – Associação de Proteção ao Meio Ambiente, Brasil
Arbeitsgemeinschaft bäuerliche Landwirtschaft, Via Campesina Germany
ASEED Europe
ASK (Arbeitsgruppe Schweiz-Kolumbien / Swiss Working Group on Colombia)
Asociación ANDES, Alejandro Argumedo, Peru
Asociación Civil Desarrollo Territorial Monteros, de Monteros -Tucumán –Argentina
Asociación Civil GLEDUCAR, Argentina
Asociación de Defensa de la Vida ADEVI, Peru
Asociación de Solidaridad con Colombia, KATÍO, Spain
Asociación Ecológica Madremonte, Colombia
Asociación Entrepueblos, Estado Español
Asociación Pachamama Ayacucho, Peru
Association Bio Consom'acteurs, France
Association of Latvian Organic Agriculture, Latvia
Associations 21, Belgium
Attac AgrarNetz, Germany
Attac España
Attac Poland
AVES France, A Voice for Endangered Species
BASE Investigaciones Sociales, Asunción - Paraguay
Basler Appell gegen Gentechnologie, Switzerland
BI "Kein Strom aus Palmöl!", Germany

---

¹² Research has shown that with reduced consumption of meat in rich countries, the world can be fed on sustainable livestock farming including necessary increases in protein intake in the developing world
http://www.foe.co.uk/resource/briefings/eating_planet_briefing.pdf

BioForum Vlaanderen vzw, Belgium
Biofuelwatch, UK
Biowatch South Africa
BIZILUR-Asociación para la cooperación y el desarrollo de los pueblos, Euskal Herria (Basque country)
BUND, Friends of the Earth Germany
Campaign for Real Farming, UK
Campaña Semillas de Identidad, Colombia
Campaña Sin maíz no hay país, México
Canadians for Action on Climate Change
Canadian Biotechnology Action Network, Canada
CAPOMA-DDHH (Centro de Acción Popular Olga Márquez de Aredez en defensa de los Derechos Humanos), Ledesma-Jujuy-Argentina
Carbon Trade Watch
CATAPA, Comité Académico Técnico de Asesoramiento a Problemas Ambientales, Belgium
Cátedra Libre de Soberanía Alimentaria - Universidad Nacional de La Plata, Argentina
CDM Watch
Centre for Sustainable Development and Environment (CENESTA), Iran
Centro de Estudios Históricos Arturo Jauretche, Argentina
Centro de estudios sobre Tecnologías Apropriadas de Argentina (CETAAR)
CNCD, Centre National de Coopération au Développement, Belgium
CESTA, Friends of the Earth El Salvador
COAG, España
COECOCEIBA - Amigos de la Tierra Costa Rica
Colectiu Transgènics Fora!, Catalunya
Combat Monsanto, France
COMISIÓN MULTISECTORIAL DE URUGUAY
Comissão da Marcha Mundial das Mulheres de Sergipe, Brazil
Comite Oscar Romero Madrid, Spain
Comité pour l'Annulation de la Dette du Tiers-Monde, France (CADTM), France
Concerned Citizens against Climate Change (4C), Netherlands
CONAMURI, Coordinadora Nacional de Mujeres Rurales e Indigenas, Paraguay
Conselho Municipal dos Direitos da Mulher de Lins (SP), Brazil
Consumidores por el desarrollo, Peru
Confédération Paysanne, France
Coordinador Nacional Agrario de Colombia (CAN)
Corporate Europe Observatory
Cristianos Sin Fronteras, Peru
Development Fund, Norway
Dialogo Convencion Climatica, Mexico
Don't Waste Arizona, Phoenix, AZ USA
Ecologistas en Acción, Spain
Ecological Society of the Philippines
Econexus
Ecoportal.net, Argentina
Ecos the Saladillo, Argentina
ECOQUILPUÉ, Región de Valparaíso, Chile
Ecumenical Office for Peace and Justice, Germany
EdPAC -Educación para la Acción Crítica, España
ENLACE, Comunicación y Capacitación, A.C., México
EQUIVITA, Comitato Scientifico Antivivisezionista, Italy
Eurolatina, Belgique
European GMO-free Citizens, the Netherlands
FASE - Solidarity and Educação, Brazil
FDCL - Centro de Investigación y Documentación Chile-América Latina, Germany
FECBE, Federación de ecuatorianos en Bélgica, Belgium
Federación de Prosumidores Agroecológicos AGROSOLIDARIA BOYACÁ, Colombia
Federación Nacional de Trabajadores del Agua Potable del Peru – FENTAP
Fédération Inter-Environnement Wallonie, Belgium
Federation of Organic Food Enterprises / Bund Ökologische Lebensmittelwirtschaft (BÖLW), Germany
Fédération Unie de Groupements d'éleveurs et d'agriculteurs (FUGEA), Via Campesina Belgique
FERN
FOCO (Foro Ciudadano de Participación por la Justicia y los Derechos Humanos), Argentina
Focus on the Global South

Fondazione Diritti Genetici, Italy
Food and Water Europe (FWE)
Food First/Institute for Food and Development Policy, USA
Fórum Carajás, Brazil
FIAN Germany
FIAN Netherlands
Friends of the Earth Cyprus
Friends of the Earth France (Amis de la Terre)
Friends of the Earth Vlaanderen, Belgium
Friends of the Earth Brussels, Belgium
Fundacja Pomaranczowa Alternatywa/ Orange Alternative Foundation, Poland
GAIA, Portugal
Gene Ethics, Australia
Gen-ethisches Netzwerk/ Gen-ethical Network, Germany
GeneWatch, UK
GLOBAL 2000 - Friends of the Earth Austria
GM Free Australia
GM Free Cymru, Wales
GM-free Ireland Network
GM Freeze, UK
GM Watch, UK
Green Health Watch Magazine, UK
Grupo de Investigación en Derechos Humanos y Sostenibilidad, Cátedra UNESCO – UPC, Cataluña
Grupo de Mujeres de San Cristobal de las Casas, A.C, Chiapas, Mexico
Grupo de Reflexion Rural, Argentina
Grupo Semillas, Colombia
Grupo Thunhupha, Bolivia
Guatemala Solidarität Österreich (Solidarity with Guatemala of Austria)
Hegoa Instituto de Estudios sobre Desarrollo y Cooperación Internacional, País Vasco
Ibase - Brazilian Institute of Economic and Social Analyses
ICEPH - Instituto Cordillerano de Estudios y Promoción Humana, Río Negro, Argentina
ICPPC - International Coalition to Protect the Polish Countryside, Poland
Informationsgruppe Lateinamerika (IGLA), Vienna, Austria
India FDI Watch
Iniciativa contra los Agronegocios - America Latina – Nicaragua, El Salvador
Iniciativa Radial, Argentina
Initiative Colibri, Germany
Institute for Responsible Technology, Fairfield, USA
Institute for Sustainable Development, Ethiopia
Institute of Science in Society, Dr. Mae-Wan Ho, UK
Interessengemeinschaft für gentechnikfreie Saatgutarbeit (Germany, Austria, Switzerland)
JKPP (Jaringan Kerja Pemetaan Partisipatif / Community Mapping Network), West Java, Indonesia
Kenya Debt Relief Network (KENDREN)
Knoll Farms, California, USA
Kooperation Brasilien, Germany
Labour, Health and Human Rights Development Centre, Nigeria
Loophole Community Centre, Melbourne, Australia
MADGE Australia Inc
Madras del Pueblo del Sureste, AC, Chiapas, México
Mandala Gardening Initiative, Ottawa, Canada
Mangrove Action Project, USA
Marcha Mundial de las Mujeres, Brazil
Marcha Mundial das Mulheres de Caxias do Sul, Brazil
Marea Creciente Mexico
Maryknoll Office for Global Concerns, USA
MASIPAG (Farmer-Scientist Partnership for Development), Philippines
MAIZ (Movimiento Agrario Indigena Zapatista), Mexico
Mesa Amplia por el cierre definitivo del incinerador de residuos tóxicos, Argentina
Movimiento Campesino Paraguayo (MCP), Via Campesina Paraguay
Movimiento de Mujeres Indígenas Tz'ununija/REMTE, Guatemala
Mouvement d'Action Paysanne (MAP), Florenville, France
MPI - Movimento Pró-Infomação para a Cidadania e Ambiente, Portugal
Munlochy Vigil, Scotland

National Fisheries Solidarity Movement, Sri Lanka
National Toxics Network - Working globally for a toxic-free future, Australia
Naturland Association for Organic Agriculture, Germany
Neal's Yard Remedies, UK
New York Climate Action Group, USA
NOAH, Friends of the Earth Denmark
NOUSUD, Cooperación internacional y desarrollo local, Mallorca, Islas Baleares
ÖBV-Via Campesina Austria
Oficina de Justicia, Paz e Integridad de la Creación, San Columbano, Chile
Oikos – Organic Norway, movement of organic producers and consumers
Organic Consumers Association, USA
Organización Fraternal Negra Hondureña (OFRANEH), Honduras
Osservatorio informativo indipendente sulla Americhe, Italy
Otros Mundos AC - Amigos de la Tierra México
Our Common Future, UK
Oxfam-Solidariteit/Oxfam-Solidarité, Belgium
Perkumpulan Elang, Riau, Indonesia
Pesticide Action Network North America
Philippine Network on Climate Change
PLANT (Partners for the Land & Agricultural Needs of Traditional Peoples), USA
Platform Aarde Boer Consument, Netherlands
Plataforma de Solidaridad con Chiapas de Madrid, España
Polska Zielona Siec, (Polish Green Network), Poland
Pro REGENWALD, Germany
Proyecto Cultura y Solidaridad, España
QUERCUS - A.N.C.N., Portugal
RAPAL, Red de acción en plaguicidas de America Latina
RAPAL para Meso América y Caribe
Red de Coordinación en Biodiversidad A.C, Costa Rica
Red de Semillas, España
Red Jubileo Sur Mexico
Red Latinoamericana de Mujeres Transformando la Economía (REMTE)
Red Mexicana de Acción frente al Libre Comercio (RMALC)
Reforest the Earth, UK
RETS -Respuestas a las Empresas Transnacionales, Spain
Rettet den Regenwald, Germany
Robin Wood, Germany
Safe Alternatives for our Forest Environment (SAFE), USA
Save our Seeds, Germany
Scarborough Against Genetic Engineering, England
Service d'Information et de Formation sur l'Amérique latine et les Caraïbes (SEDIF), Belgique
Spire (Norwegian Development Funds Youth), Norway
Salva la Selva, Spain
Say No to GMOs, Texas, USA
Secretaría Regional Latinoamericana (Rel-UITA), Uruguay
Seeds Action Network (SAN), Germany
Semillas de Vida, México
Share The World's Resources, UK
SOBREVIVENCIA, Amigos de la Tierra Paraguay
Society for Threatened Peoples-International (GfbV-International)
Soil Association, UK
Solidarity Sweden-Latin America (Latinamerikagrupperna), Sweden
SOS FAIM Belgique
South Australia Genetic Food Information Network (SAGFIN), Australia
Soy Alliance, UK
Sunray Harvesters, India
Taller Ecologista, Argentina
Tierra del Sol, Organisation des immigrants equatoriens en Belgique
Timberwatch Coalition, South Africa
The Grail, KwaZulu Natal South Africa
Toxicsoy.org
Toxisphera, Associação de Saúde Ambiental, Brazil
Transnational Institute (TNI)

UCIZONI, Union de Comunidades Indigenas de la Zona Norte del Istmo, Mexico
Union paysanne, Québec (Canada)
Uniterre, Via Campesina Switzerland
Urban Permaculture Co-Operative, Melbourne, Australia
Vecinxs Autoconvocadxs, Córdoba, Argentina
Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren, Velt, Belgium
Voedselteams vzw, Belgium
Vóór de Verandering, Netherlands
Vredeseilanden, Belgium
War on Want, UK
Washington Biotechnology Action Council, USA
WECF - Women in Europe for a Common Future
Wervel, Belgium
Wholesome Food Association Limited, UK
World Family, UK
World Development Movement (WDM), UK
Xarxa de Consum Solidario, Barcelona, España
Xarxa de l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG-Debtwatch), Catalonia, Spain
X minus Y Solidarity Fund, the Netherlands
Young Green Women, Sierra Leone